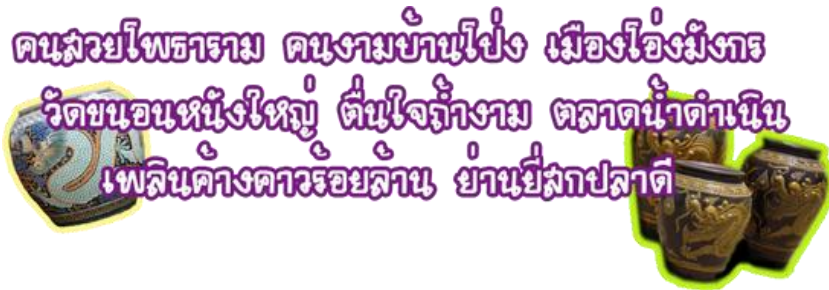

ข้อมูลสังคม เศรษฐกิจ ของจังหวัดราชบุรี

คำขวัญจังหวัดราชบุรี

ที่ตั้งและขนาด

จังหวัดราชบุรี ตั้งอยู่ในภาคกลาง ทางทิศตะวันตกของประเทศไทยประมาณ เส้นรุ้งที่ 13 องศา 10 ลิปดาเหนือ กับ เส้นแวงที่ 99 องศา 10 ลิปดาตะวันออก อยู่ห่างจากกรุงเทพฯตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลขที่ 4 ประมาณ 100 กิโลเมตร มีพื้นที่ทั้งหมด 5,196,462 ตารางกิโลเมตร หรือ 3,247,789 ไร่ แบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมืองราชบุรี จอมบึง สวนผึ้ง ดำเนินสะดวก บ้านโป่ง บางแพ โพธาราม ปากท่อ วัดเพลงและบ้านคา โดยแบ่งออกเป็น 104 ตำบล 975 หมู่บ้าน 25 เทศบาล และ 83 อบต. มีประชากรจำนวน 837,383 คน

อาณาเขต

ทิศเหนือ ติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี

ทิศตะวันตก ติดต่อกับสหภาพพม่า

ทิศใต้ ติดต่อกับจังหวัดเพชรบุรี

ทิศตะวันออก ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม

สภาพภูมิประเทศ

(1) พื้นที่ภูเขาสูง ได้แก่ บริเวณชายแดนด้านตะวันตกกับสหภาพพม่า และเขตแดนด้านใต้ติดกับจังหวัดเพชรบุรี มีสภาพเป็นเทือกเขาสูง อุดมด้วยป่าดิบ ป่าเบญจพรรณ ป่าเต็งรัง และป่าไผ่ ในเขตอำเภอสวนผึ้ง อำเภอบ้านคา และอำเภอปากท่อด้านตะวันตก

(2) พื้นที่ราบสูง ได้แก่ บริเวณชายแดนที่ติดต่อกับสหภาพพม่า มีเทือกเขาตะนาวศรีและภูเขาน้อยใหญ่สลับซับซ้อนในเขตพื้นที่อำเภอสวนผึ้ง จอมบึง ปากท่อ และบ้านคา

(3) พื้นที่ราบลุ่ม ได้แก่ บริเวณพื้นที่ราบลุ่มแม่น้ำแม่กลอง มีความอุดมสมบูรณ์เหมาะสมกับการเพาะปลูกหรือ ประกอบอาชีพเกษตรกรรม ในเขตพื้นที่อำเภอเมืองราชบุรี โพธาราม และบ้านโป่ง

1. อาชีพหลักและสำคัญของประชาชนในจังหวัด

จากข้อมูลการสำรวจสภาพการณ์มีงานทำของประชากรในจังหวัดราชบุรี มีจำนวนทั้งสิ้น 837,383 คน เป็นผู้ที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ซึ่งอยู่ในวัยทำงาน จำนวน 674,067 คน เป็นกำลังแรงงาน รวมจำนวน 509,965 คน เป็นผู้มีงานทำ

1. **จำแนกตามประเภท** กลุ่มภาคเกษตรกรรมมีผู้ทำงานในภาคนี้ จำนวน 164,007 คน และกลุ่มนอกภาคการเกษตรกรรมมีผู้ทำงาน จำนวน 341,446 คน ส่วนใหญ่ ทำงานอยู่ในอุตสาหกรรมการผลิต รองลงมาคือ การขายปลีก ขายส่ง และโรงแรมภัตตาคาร คิดเป็นร้อยละ 20.5 , 17.8 และ 7.9 ตามลำดับ

2. **จำแนกตามอาชีพ** พบว่า ผู้ปฏิบัติงานที่มีฝีมือในด้านการเกษตรและการประมงมีผู้ทำงานมากที่สุด รองลงมาคือ อาชีพขั้นพื้นฐานต่างๆ ในด้านการขายและการให้บริการ และพนักงานบริการและพนักงานในร้านค้า และตลาด คิดเป็นร้อยละ 23.4 , 21.2 และ 17.3 ตามลำดับ

2. ผลิตภัณฑ์หรือสินค้าที่มีชื่อเสียงของจังหวัด

+ **โองม้งกรและเครื่องเคลือบดินเผา** ผลิตจากดินคุณภาพดีในราชบุรี นอกจากโองม้งกร ยังมีเครื่องปั้นดินเผาสำหรับตกแต่งบ้านอีกมาก โรงงานและร้านค้าอยู่ในตัวเมืองราชบุรี จำนวนมากกว่า 40 แห่ง

+ **ผ้าซิ่นตีนจก** หัตถกรรมประณีตของชาวไทยยวน ชมและซื้อหาได้ที่ศูนย์สืบทอดศิลป์จากวัดแคทราย ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี อยู่ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 8 กิโลเมตร

+ **ผ้าขาวม้า** ที่ได้รับความนิยมได้แก่ ผ้าขาวม้าคนยวน สีล้วนสวยงาม ทอลวดลายขอดีนิยมในหมู่ชาวไทยยวน หาซื้อได้ที่ตำบลคูบัว และ ผ้าขาวม้าบ้านไร่ ผลิตจากฝ้ายคุณภาพดี มีสีล้วนลวดลายตาหมากรุก ปัจจุบันทำด้วยเครื่องจักรแต่คุณภาพยังดีเช่นเดิม มีจำหน่ายทั่วไปตามร้านค้า

+ **ย่ามกะเหรี่ยง** เป็นผลงานที่เกิดจากการทอขึ้นใช้เองของชาวไทยตะนาวศรี มีจำหน่ายที่หมู่ 1 ตำบลบ้านบึง กิ่งอำเภอบ้านคา

+ **ผลิตภัณฑ์นมสด** จังหวัดราชบุรี มีชื่อเรื่องผลิตภัณฑ์นมสดมานาน ดำเนินงานโดยสหกรณ์โคนมหนองโพราชบุรี จำกัด (ในพระบรมราชูปถัมภ์) เป็นนมสดที่มีคุณภาพและราคา ถูก สามารถซื้อได้ทั่วไป และที่ศูนย์จำหน่ายของสหกรณ์ฯ ริมถนนเพชรเกษม ตำบลหนองโพ อำเภอโพธาราม

+ **ผักผลไม้** ได้แก่ หัวผักกาดหวาน-เค็ม ผลิตที่หมู่ที่ ๒ ตำบลเจ็ดเสมียน อำเภอโพธาราม หาซื้อได้ทั่วไป เช่น ร้านแม่ฮวย (เขตลัดขวนชิม) อุ่นหวานดำเนินสะดวก มีจำหน่ายทั่วไปในตัวจังหวัด และที่ตลาดน้ำดำเนินสะดวก มะม่วงวัดเพลง พันธุ์หนังกลางวัน มั่นอร้อย โดยเฉพาะที่มาจาก "ไร่ทองสามสี" หมู่ที่ 8 ตำบลวัดเพลง อำเภอวัดเพลง

+ **ทีนอ่อนนุ่ม** มีแหล่งผลิตที่ อำเภอโพธาราม เช่น ทีนอ่อนจารุภัณฑ์ ถนนเพชรเกษม หมู่ที่ 3 ตำบลคณานุกูล ถนนเพชรเกษม หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านเลือก โรงงานสุพร หมู่ที่ 2 ตำบลบ้านเลือก

+ **ตุ๊กตา** ที่ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธารามเป็นแหล่งหัตถกรรม ที่มีฝีมือชื่ออีกแห่งหนึ่ง ด้านตุ๊กตาต่างๆ มีให้เลือกหลายแบบ เช่น สัตว์ และผลไม้ต่างๆ ไว้สำหรับประดับทั้งในบ้านและในรถ หรือเป็นของขวัญในโอกาสต่างๆ

+ **ตะโกตัด และไม้แคระ** ตั้งอยู่ที่ริมถนนสายเขาสูง-เบิกไพร หมู่ที่ 7 ตำบลเขาแร้ง อำเภอเมืองราชบุรี ซึ่งมีให้เลือกซื้อหามากมายและส่งให้ถึงที่ทั่วประเทศ

+ **เขียงไม้มะขามและตุ๊กตา** มีแหล่งผลิตและจำหน่ายที่บ้านเลขที่ 4 หมู่ที่ 10 ตำบลบ้านสิงห์ อำเภอโพธาราม ริมถนนเพชรเกษม ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 16 กิโลเมตร และที่ตำบลคอนสัง อำเภอดำเนินสะดวก

+ **เครื่องทองเหลือง** สินค้าที่ผลิต คือ ผลิตภัณฑ์ทองเหลืองต่างๆ เครื่องประดับ กระดิ่งผูกคอวัว เป็นต้น ติดต่อได้ที่หมู่บ้านเขาลอยมูลโค หมู่ที่ 7 ตำบลคอนตะโก อำเภอเมือง อยู่ห่างจังหวัดประมาณ 6 กิโลเมตร

+ **แคนลาย และขลุ่ย** เป็นผลิตภัณฑ์งานฝีมือของชาวบ้าน หมู่ที่ 13 ตำบลคูบัว อำเภอเมืองราชบุรี ที่ทำมานานมีรูปแบบต่างๆ ที่สวยงามมีสถานที่ผลิตและจำหน่ายที่ถนนลพทธาร ช้างสถานีรถไฟราชบุรี ตำบลหน้าเมือง และอำเภอเมืองราชบุรี

3. พืชเศรษฐกิจหลักของจังหวัด

พืชเศรษฐกิจที่สำคัญของจังหวัดราชบุรี ที่มีการเพาะปลูกมาก 4 ชนิด ได้แก่

1. ข้าวนาปี จากสถิติการเพาะปลูกปี 2552 พบว่าปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น ผลิตได้จำนวน 265,203 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 76,271 ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 28.75 โดยมีเนื้อที่เพาะปลูกในปี 2552 เป็นจำนวน 403,944 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2551 เป็นจำนวน 7,954 ไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ 2.01

2. สับปะรด จากสถิติการเพาะปลูกปี 2552 พบว่าปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น ผลิตได้จำนวน 202,256 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2551 จำนวน 76,271 ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 28.75 โดยมีเนื้อที่เพาะปลูกในปี 2552 เป็นจำนวน 403,944 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2551 เป็นจำนวน 7,954 ไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ 2.01

3. มันสำปะหลัง จากสถิติการเพาะปลูกปี 2552 พบว่าปริมาณผลผลิตเพิ่มขึ้น ผลิตได้จำนวน 320,718 ตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2551 เป็นจำนวน 112,867 ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 35 โดยมีเนื้อที่เพาะปลูกในปี 2552 เป็นจำนวน 79,947 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2551 เป็นจำนวน 20,643 ไร่ หรือคิดเป็น ร้อยละ 20.52

4. อ้อย จากสถิติการเพาะปลูกปี 2552 พบว่าปริมาณผลผลิตลดลง กล่าวคือในปี 2552 ผลิตได้จำนวน 1,958,758 ตัน ลดลงจากปี 2551 เป็นจำนวน 179,545 ตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 8.4 โดยมีเนื้อที่เพาะปลูกในปี 2552 เป็นจำนวน 249,590 ไร่ เพิ่มขึ้นจากปี 2551 เป็นจำนวน 84,707 ไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ 51.37

4. อุตสาหกรรมในจังหวัด

► การอุตสาหกรรม

โรงงานอุตสาหกรรมในจังหวัดราชบุรี อุตสาหกรรมหลักของจังหวัดส่วนใหญ่จะอยู่ในด้านอุตสาหกรรมเกษตร ผลผลิตที่ได้ไม่คงที่ ขึ้นอยู่กับสภาพตามฤดูกาล ทำให้ระดับรายได้ไม่แน่นอน ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นโรงสีข้าว สำหรับอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดใหญ่จะอยู่ในเขตอำเภอบ้านโป่ง และอำเภอโพธาราม ได้แก่ โรงงานผลิตภัณฑ์เซรามิก โรงงานน้ำตาลและผงชูรส โรงงานแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร โรงงานผลิตกระดาษ อู่ต่อรถยนต์ เป็นต้น

แหล่งที่มาของข้อมูล :

- เว็บไซต์จังหวัดราชบุรี (<http://www.123.242.157.9/index.php>)
- เว็บไซต์ไทยตำบล (<http://www.thaitambon.com>)
- สำนักงานจังหวัดราชบุรี
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
- สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์